УзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 144 (8.342) ◆ 1993 йил 13 август, жума · Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муқаддас 23 июль — Инқилоб куни муносабати билан йўллаган табригингиз, унда менга ва Миср халқига билдирилган эзгу ҳислар учун Сиз, жаноби олийларига теран миннатдорчилик изҳор этишдан ғоят мамнунман. Ўз навбатида Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, дўст халқингизга тараққиёт ва фаровонлик тилаб қоламан.

Самимий ҳурмат ва эҳтиром ила,

Муҳаммад Ҳусни МУБОРАК,
Миср Араб Республикасининг Президенти.

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИМ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Сиз, Жаноби олийларининг мени Эрон Ислом Жумҳурияти Президенти лавозимига қайтадан сайланишим муносабати билан йўллаган табрик мактубингизни олдим. Сизга ташаккур билдирар эканман, икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар янада равнақ топади деган умиддаман. Аллоҳ таолодан Сиз, Жаноби олийларига муваффақият ҳамда Ўзбекистон халқига зафарлар ва бахт-саодат тилаб қоламан.

Али Акбар Ҳошимий РАФСАНЖОНИЙ,
Эрон Ислом Жумҳуриятининг Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ АЛОҲИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тармоқда кўп йил ҳалол меҳнат қилгани, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришгани ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этгани учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган транспорт ходими»

Позилов Шукур — Ўрта Осиё темир йўли Тошкент вагон депосининг чилангари

Турдиқулов Содиқжон — Ўрта Осиё темир йўли Бухоро бўлимининг бошлиғи

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Абдуллаев Раззоқберган — Ўрта Осиё темир йўли Урганч локомотив депосининг машинисти

Исломов Деҳқонбой Собирович — Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлими Қўқон станциясининг поезд тузувчиси

Йўлдошев Омонжон Сиддиқович — Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари

Кан Виктор Трофимович — Ўрта Осиё темир йўли Тошкент тепловозларни таъмирлаш заводининг синовчиси

Коваленко Александр Анатольевич — Ўрта Осиё темир йўли Ховос электр таъминоти дистанциясининг бош электромеханиги

Обидов Абдукарим Маликович — Ўрта Осиё темир йўли Ўзбекистон локомотив депосининг устаси

Тўйчиев Абдулла Азизович — Ўрта Осиё темир йўли Қарши бўлимининг бошлиғи

Устинов Михаил Иванович — Ўрта Осиё темир йўли Сирдарё рефрижератор вагон депосининг чилангари

Файзиев Нишонбой — Ўрта Осиё темир йўли Бухоро бўлимининг Самарқанд йўл дистанцияси устаси

Чориев Эргаш Чориевич — Ўрта Осиё темир йўли Термиз сигнализация ва алоқа дистанциясининг катта электромеханиги

Эркабоев Раҳматжон — Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлими бошлиғининг биринчи ўринбосари

Қобилов Мардон — Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлимининг молия бўлими бошлиғи

Қурбонов Маҳмуд Авазович — Ўрта Осиё темир йўли Қарши вагон депосининг бош назоратчиси

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 11 август.

Спорт *Спорт*

ПОЙТАХТЛИКЛАР ЗАФАР ҚУЧИШДИ

ЯНГИБОЗОРДА велоспорт пойгаси бўйича бўлиб ўтган Ўзбекистон биринчилигида 1977—1978 йилда туғилган йигит ва қизлар иштирок этдилар. Фарғона водийси, Тошкент, Хоразм вилояти, Туркманистон Республикаси ва пойтахт вакиллари ғолиблик учун кураш олиб бордилар. Афсуски, мусобақаларда Бухоро, Жиззах, Навоий, Самарқанд, Қашқадарё вилоятларидан бирорта ҳам жамоа қатнашмади.

Жамоа ҳисобида ўтказилган 56 километрлик масофа пойгасида Тошкент шаҳрининг биринчи командаси олдига тушадиганлар топилмади. Ана шу жамоа вакили Д. Иратов эса кейинчалик 74 километрлик масофада ғолиб чиқиб яна бир бор шоҳсупанинг энг юқорисидан ўрин олди.

ДАСТЛАБКИ ҚАДАМ

КИЕВ шаҳрида ёш авиамоделчиларнинг жаҳон чемпионати бўлиб ўтди. Гарчи Ўзбекистон Халқаро авиация федерацияси аъзолигига қабул қилинмаган бўлсада (ҳозирча барча зарур ҳужжатлар ХАФнинг Париждаги қароргоҳига юборилган, навбатдаги кенгашда бу масала ижобий ҳал бўлиши кутиляпти) унинг бош котиби Макс Бишон рухсати билан юртимиз спортчиларига ҳам ўз кучларини синаб кўриш имкони берилди. Қувонч билан таъкидлаш мумкинки, ҳамюртларимиз ўзларига билдирилган юксак ишончни тўла оқладилар. Кучли шамол эсиб, шаррос ёмғир қуйиб турганига қарамай вакилимиз Даврон Эшмуҳамедов ва Александр Кузьмин бешинчи ўринни забт этдилар. Евгений Хаенок эса ҳаво жанги дастурида еттинчи ўринни эгаллади. Агар биз Ўзбекистон вакилларининг бундай юқори даражадаги халқаро мусобақаларда илк бор қатнашганини ҳисобга олсак, уларнинг кўрсатган натижалари — кучли бешликдан ўрин олиш нақадар салмоқли эканини ҳис этмоқ қийин эмас.

ОСИЁГА ДАРЧА ОЧИЛДИ

МАЪЛУМКИ, август ойида Хитой Халқ Республикасида волейбол бўйича Осиё чемпионати бўлиб ўтади. Куни кеча Ўзбекистон терма жамоаси қизлари ҳам мазкур нуфузли мусобақаларда иштирок этиш учун жўнаб кетдилар. Сафар олдидан вакилларимизни мулоқотга чорлаган Ўзбекистон Республикаси давлат жисмоний тарбия ва спорт комитети раиси Собир Рўзиев уларга улкан зафарлар тилади.

Шуҳрат ЗОКИРОВ.

** Газетанинг шу сонига*

СЕМУРҒ ҚУШИ—БАХТЛИ ИСТИҚБОЛ ТИМСОЛИ

Суратли лавҳа

Кўкни тутиб қаноти,
Бутун оламнинг оти, —
Семурғ қуш келиб қолди,
Бунёдни билиб қолди.
Чангалида зўр арслон,
Тумшуғида ботмон дон.

ҲАМИД Олимжоннинг «Семурғ ёки Паризод ва Бунёд» достонидан олинган юқоридаги мисралар ҳар биримизга болаликдан жуда таниш, кўпчиликка ёд бўлиб кетган. Дарҳақиқат, ўзбек халқ оғзаки ижодида, эртак ва афсоналарда Семурғ қуши образини жуда кўп учратамиз. Буюк мутафаккир Алишер Навоий ижодида ҳам Семурғнинг тасвири бор. Зеро, азал-азалдан афсонавий Семурғ бахт қуши, халққа озодлик, ёруғлик келтирувчи қуш тимсолида тараннум этиб келинади ва худди шу тарзда халқимизнинг онгига сингиб кетган. Биз ҳам гапни бежиз ушбу қуш хислатлари хусусида бошламадик. Зеро, юртимиз мустақиллигининг икки йиллиги арафасида, маънавий қадриятлар тикланаётган бир пайтда халқимизга яна бир ажойиб совға ҳозирланмоқда. Тез кунлар ичида пойтахтдаги «Туркистон» маданият маркази олдида парвози кўкка ўрлаган Семурғ қушининг улуғвор тимсоли қад кўтаради. Ҳозир бу ерда В. П. Чкалов номли Тошкент авиасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг қўли гул усталари томонидан баландлиги 10 метр бўлган қизил гранитдан тагсупа, узун колонна ва занглагмайдиган пўлатдан тайёрланган қуш қўниб турадиган юмалоқ шарни ўрнатиш юзасидан охирги тайёргарлик ишлари кетмоқда. Энди Семурғ ҳайкали ҳақида икки оғиз сўз. Ўзбекистон халқ рассоми Баҳодир Жалолов чизмалари асосида уни Ўзбекистон рассомлар уюшмаси қошидаги ҳайкалтарошлик ва монументал санъат комбинатининг тажрибали усталари — Фарид Аҳмедзянов ва Павел Подосинников (улар асарнинг ҳаммуаллифлари ҳамдир) бошчилигидаги мисгар-ўймакорлар жамоаси аъзолари зўр маҳорат билан тайёрлашмоқда.

Биз ҳайкалтарошлик комбинатига бориб, иш маромини кузатдик. Дарҳақиқат. Александр Горин, Вячеслав Усольцев, Юрий Глазичев, Владимир Вергазов, Григорий Бродский каби мисга нақш туширишдек мураккаб ишнинг ҳадисини олган усталарнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳамма ўз иши билан банд. Қушнинг гипсдан ишланган росмана кўринишдаги ишчи модели тайёрланган бўлиб, ҳозир мисга ўйма нақш тушириш юмушлари қизиб кетган. Қувонарли томони шундаки, нисбатан оз муддат ичида асосий ишларнинг ярмидан кўпи бажарилиб бўлинди.

— Июль ойининг бошлалида бахт қушини тайёрлаш бўйича ишларни бошлаб юбордик. Албатта вақт жуда оз, бажариладиган ишларнинг ҳажми эса улкандир, — дейди биз билан суҳбатда рассомлар уюшмасининг аъзоси Фарид Аҳмедзянов. — Шу сабабдан энг тажрибали, катта маҳоратга эга ўймакор усталарни тўплаб бу ишга жалб этдик. Чунки, жонажон Ўзбекистонимизга билим, маданият, эркинлик ва ёруғлик нурларини келтирувчи афсонавий Семурғ қуши обидаси жуда мукаммал ва улуғвор бўлиши керак-да. Ҳозир ўзимиз ишлаб чиққан янги услуб асосида меҳнат қиляпмиз. Барча усталар ишнинг масъулиятини ҳис қилиб зўр ғайрат ва кўтаринкилик билан ишламоқдалар. Ҳатто шанба ва якшанба кунлари ҳам ҳеч ким ўз иш жойини тарк этмаяпти.

— Бўлажак Семурғ қушининг ўлчамлари қандай бўлади?

— Содда қилиб тушунтирганда Семурғ ер юзидаги энг йирик қуш ҳисобланмиш туяқушдан ўн баробар катта ҳажмда қад кўтаради, — дейди кулиб Фарид ака. — Аниқроқ қилиб айтганда кечалари ҳам атрофга ёруғ нур сочиб турувчи шар устида парвозга шайланган Семурғнинг баландлиги 4 метр, узунлиги эса 7 метр бўлади. Ҳозир қушнинг қанотлари ва думи тайёр бўлиб қолди. 20 августга қадар асосий ишларни тугаллаш учун қўлимиздан келган бутун куч-имкониятларни ишга соламиз. Зеро, иш учун зарур бўладиган гипс, сим, металл ва бошқа барча нарсалар таъминотидан сира қийинчилик сезаётганимиз йўқ...

Комбинатдан қайтар эканмиз шижоат билан тер тўкаётган қўли гул усталарнинг ишларига ривож, барака тиладик. Семурғ қушининг қанчалик ажойиб тайёрланганига эса тез кунлар ичида юртдошларимизнинг ўзлари гувоҳ бўлишади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: мисга ўйма нақш туширувчи усталар Ю. Глазичев ва В. Усольцевлар қуш қанотини тайёрламоқдалар; рассом-шаклга туширувчи Г. Бродский Семурғнинг бош қисмини ўрнатмоқда; тайёр бўлган афсонавий «Бахт қуши» Семурғ ана шундай кўринишда бўлади.

Андрей Пишненко суратлари.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Кеча Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида АҚШда таҳсил олиш ҳуқуқини қўлга киритган республикамиз ёшлари билан учрашув бўлиб ўтди. Улар олий ўқув юртларининг талабалари ва ёш илмий ходимлардир.

● Кеча Соғлиқни сақлаш вазирлигида Японияниниг болалар даволаш муассасаларига инсонпарварлик ёрдами топширилди.

● Ўтган куни Туркия диёнат ишлари бошқони Меҳмет Нури Йилмаз раҳбарлигидаги делегация аъзолари Тошкентга келди. Улар Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги диний ишлар қўмитасида қабул қилиндилар. Туркиялик меҳмонлар Самарқанд, Бухоро, Термиз, шунингдек Туркистондаги муқаддас қадамжоларни зиёрат қиладилар.

● Бугун Тошкент вилоятининг Зангиота туманида тарихий шахс — Зангиота Ҳимматийнинг Марказий Осиё халқлари маънавий маданиятида тутган ўрни мавзуида илмий анжуман ва оммавий сайил бўлиб ўтди.

● Боёвутда нон ва қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхона ишга тушди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевнинг Фармонига мувофиқ шарқшунос, иқтисод фанлари номзоди, ўз вақтида Тошкент Давлат университетида таҳсил олган, 1990 йилдан буён республика ташқи ишлар вазирининг ўринбосари вазифасида ишлаб келаётган Сайлау Ботиршо ўғли Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланди.

● Бугун Петрозаводскда Россия Федерацияси таркибидаги республикалар раҳбарлари кенгашининг мажлиси бошланди. Президент Борис Ельцин иштирок этаётган бу мажлисда федератив шартномани амалга ошириш қонунчилиги асослари лойиҳаси, шунингдек конституциявий ислоҳотнинг бориши тўғрисидаги масалалар муҳокама этилади.

● Кеча Россия Президенти Борис Ельцин давлат телерадиокомпаниялари вакиллари ва оммавий ахборот воситалари раҳбарларининг кенгашида сўзлаган нутқида янги парламентга сайловлар албатта шу йил кузида бўлиши керак, деди. У, «агар парламент бу қарорни қабул қилмаса, унинг учун Президент бу қарорни қабул қилишини» айтди.

● Россия Олий Кенгашининг раиси Руслан Хасбулатов кеча парламент телевидениеси орқали чиқишида Президентнинг бу баёноти мамлакат конституциявий тузумига, парламентга, тотувлик ва тинч ҳаётга қарши қаратилган, деди.

● Татаристон пойтахти Қозонда туркий дунё ёшларининг курултойи очилди. 15 августгача давом этадиган бу анжуманда турк тилида сўзлашувчи барча мамлакатлар халқлари ўртасида ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашда ёшларнинг вазифалари муҳокама қилинади.

● Озарбайжон Вазирлар маҳкамаси кўрсатмасига мувофиқ шу йил 1 сентябрдан эътиборан республикада барча тўловлар фақат миллий валюта — манатда амалга оширилади. 1 сентябрга қадар бу ерда Россия рубллари ҳам муомалада бўлади.

● Кеча Душанбедан Тоғли Бадахшон мухториятига ўнлаб юк машиналарида озиқ-овқат, дори-дармонлар, ёқилғи келтирилди. Бу инсонпарварлик ёрдами қарийб ярим йилдан бери иқтисодий қамалда қолган мухториятнинг маҳаллий маъмурларига топширилди.

● Шу йил 1 сентябрдан Волга автомобиль заводи енгил автомобилларининг нархлари деярли учдан бир бараварга қимматлашади. Жумладан, чакана савдода ўн фоизлик савдо устамасини қўшиб ҳисоблаганда «Ока» — 3.190.000. ВАЗ-2104 — қарийб 6 миллион, ВАЗ-2107 — 7.150.000, ВАЗ-2109 — 7.920.000, ВАЗ-2199 — 11 миллион рубль бўлади.

ХОРИЖДА

● Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш юзасидан тўхтаб қолган араб-исроил музокараларини шу йил август ойи охирида Вашингтонда давом эттириш мўлжалланмоқда.

● Ироқ маъмурлари давлат тўнтаришига тайёргарлик кўриш ҳамда мамлакат президенти Саддам Хусайнни ағдаришда айблови билан 210 кишини қамоққа олдилар.

● Канада ҳукумати икки томонлама дастурлар доирасида Кубага ёрдам кўрсатишни тақиқлаш тўғрисидаги қарорни бекор қилди. Эндиликда Гаванага иқтисодий ва молиявий ёрдам кўрсатишга расман ҳеч қандай тўсқинлик қилинмайди.

● Америкада кўп марта фойдаланиладиган «Дискавери» кемасининг парвози техник носозликлар сабабли учинчи марта кечиктирилди. Бу Россия космонавтининг АҚШнинг «Шаттл» кемасида шу йил ноябрь ойига мўлжалланган парвозини хавф остига қўйяпти.

● Қуддусда собиқ СССРдан кўчиб борган ёлғиз оналарнинг уй-жой муаммоларини ҳал этишни талаб этиб очлик эълон қилишлари беш кундан бери давом этмоқда.

● Саноати тараққий этган жаҳондаги 24 мамлакатни бирлаштирувчи Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти мутахассисларининг фикрича, 1994 йилда мазкур давлатларда ишсизлар сони 36 миллион кишига етади. Ғарбий Европа мамлакатларида эса ишсизлар сони 23 миллион кишини ёки меҳнатга лаёқатли аҳолининг 12 фоизини ташкил этиши тахмин қилинмоқда.

● «Сотби» фирмаси Нью-Йоркда собиқ СССРнинг космосни ўзгартиришга оид космик кема қисмлари, космонавтлар буюмларини кимошди савдога қўйиш ниятида.

ҲАЁТ ҳақида жуда кўп ўйлайман. Инсон ҳаётга нима учун келади? Нима учун яшайди? Нима учун ҳамиша бахтиёрликка интилади? Шу саволлар хаёлимда — бир менинг эмас, барчанинг хаёлида ҳам бўлса керак, кўп айланади. Бугун инсон ва ҳаёт ҳақида сиз азиз «Оқшом» муштарийлари билан суҳбатлашиш ниятидаман.

Жамият ҳар бир жамият аъзоси чин юракдан қабул қилган қатъий қонунлар асосида ривож топади. Бундай қонунлар моҳиятида, албатта, эзгулик, инсонийлик, адолат ва ҳақиқат, гўзаллик асосий ўринни тутади. Менинг назаримда ҳам ҳаёт учун энг зарур инсоний фазилатлар айнан шулардир.

ИНСОН бир ватанда дунёга келади. У ўз ватанига муҳаббат, садоқат билан яшагандагина чинакам камолга етади. Ватандошларининг ўз Ватанга меҳр ва муҳаббати бу Ватаннинг гуллаб-яшнашига ҳақиқий боисдир. Шунинг учун Ватан севгиси ҳар бир инсон ҳаётида бош ўрин эгалловчи бир туйғу бўлиб яшаб қолади. Бу туйғудан маҳрум кимса ноқис бир вужудга айланади. Жавоҳарлаъл Неру ўзининг «Ҳиндистоннинг кашф этилиши» китобида: «Ҳиндистон учун нима фойдали бўлса, ўша нарса мақбулдир», деб ёзган эди. Назаримда биз ҳам Ўзбекистон учун нима фойдали бўлса, қўлимиздан нима келса, шуни қилишимиз керакка ўхшайди. Ўз фойдамизни эмас, юрт фойдасини кўзлайлик.

** Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан*

** Маърифий суҳбатлар*

Барчадин яхшироқ ҳаёт гули

Азиз ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ҳамид Сулаймон номли қўлёзмалар институтининг директори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Беруний номидаги республика давлат мукофоти соҳиби, филология фанлари доктори.

ИНСОННИНГ ҳаёти, тириклиги меҳнатга асосланган. Ҳалол меҳнат, илҳомли меҳнат эса шу ҳаётнинг мазмунини ташкил этади. Айни пайтда бу меҳнат самарасидан элу юрт, улус манфаатдор бўлсинки, у кишига завқ-шавқ бағишласин. Демак, ҳалол меҳнат билан тирикчилик қилмоқ, унинг натижасини ўз халқига бағишламоқ инсон ҳаётининг энг олий безагидир. Шу ўринда раҳматли Усмон Юсуповни эслагим келади. Бу киши бирон муҳтожга ёрдам бериб, бирон тўнсизга тўн кийгазиб, худди ўзи тўн кийгандек роҳат олар эдилар. Буюк аллома Абу Райҳон Беруний ёзадилар: «Агар мард киши бировга яхшилик қилиш имконияти бўлмаса уят эмас, лекин юрагида яхшилик қилиш иштиёқи бўлмаса бу уят». Демак, юрагимизда бутун ҳаётимиз бўйи яхшилик қилиш иштиёқи ёниб турсин.

ИНСОН барча мавжудот ичида энг олий вужуддир. Бундай юксак мартаба фақат инсонга ато этилган. Инсон эса шундай юксак мавқега ярашадиган фазилатларни ўзида кашф этмоғи керак. Шу фазилатлар эзгу мақсадларга хизмат қилишдан иборатдир. Демак, олижаноб фазилатлар соҳиби инсонга унинг миллати, дини, тили, терисининг ранги, урф-одатига қараб муносабатда бўлмоқ тўғри эмас. Халқлар, миллатлар ва элатлар барча одамлар ўртасида қардошлик, биродарлик, тенглик бўлмоғи камол топган жамиятнинг фахрли фазилатидир. Ҳазрат Навоий бу ҳақда айтадилар:

Барчасини гарчи латиф айладинг,
Барчадин инсонни шариф айладинг.

Шундай экан, биз фақат тилимизда эмас, балки дилимизда инсон номини ардоқламоғимиз керак!

ИНСОН ўзининг инсонийлик фазилатини баланд тутмоғи, хорлик ва тубанликдан асрамоғи лозим. Кишини хорлик ботқоғига тортувчи иллат тамагирликдир. Молу давлатга ҳирс қўймоқ, ҳаром-ҳариш йўллар билан бойлик орттиришга интилиш кишини руҳий фалокатга олиб келади. Ривоят қиладиларки, ҳимирлаган жонзотнинг ҳукмдори Сулаймон пайғамбар ҳазратлари яшаган қасрнинг бир ғишти олтун, бир ғишти кумушдан қилинган экан. Шундоқ таърифсиз салтанатга эга бўлган ҳазрат Сулаймон кундалик юмушларини тугатиб ўз уйларида сават тўқиш билан банд бўлар эканлар. Шу саватни сотиш орқасидан келадиган нозу неъмат билан ифторлик қилар эканлар.

Ривоятдан кўриниб турибдики, инсон ҳаётининг гултожи бу ҳалол меҳнатдир. Ҳар кимсаки ҳалол меҳнат билан нон топиб ер экан, албатта олқишга сазовор. Шу аснода савол туғилади. Инсон қандай яшаши керак? Албатта яхши яшаши керак. Яхши яшаш дегани нима ўзи? Ҳар нарсаси бисёр, лекин тинчи йўқ хонадонда яхши яшаб бўладими? Демак, эҳтиёжи учун зарур нарсаларга эга бўлмоқ бизнингча яхши яшашдир. Бундан ортиғини ҳавас қилмоқ эса тамагирликдир. Бу соҳада ҳам ҳазрат Навоийга эргашмоқ зарур. У киши «Вақфия»да ёзишларича, тасарруфларидаги ер-сув, боғ-роғ, мол-ҳоллардан тушадиган кундалик даромад 18 минг шоҳруҳийни ташкил қилар экан. Лекин Навоий шунча маблағдан бир кишига бир кунга етадиганини олиб қолар экан, холос. Қолганларини масжид, мадраса, работлар қурилишига, бева-бечораларга сарф этар экан. Демак, инсон ўз ғурурини баланд тутиши зарур. Бунинг учун эса нафсини тийиб, тама қилишдан сақланиш керак.

ИНСОН гўзал муҳитда яшайди. Унинг атрофида коинот, табиат, инсон гўзаллиги жилва қилади. Ана шу гўзалликни қадрламоқ, унинг ранго-ранг латофатидан баҳраманд бўлмоқ кишига зўр саодат бағишлайди. Инсон гўзаллиги келтириб чиқарган чин инсоний севги туйғулари, муҳаббатдаги вафодорлик, садоқат ҳаётдаги бахтиёрликка олиб келади. Ҳаттоки ўз оташин туйғуларига жавоб ололмаган инсон ҳам ўз бойлиги ва баркамоллигига омил яратган бўлади. Чунки муҳаббат туйғусини сезишнинг ўзи катта бахтдир. Мумтоз шоирамиз Нодира ёзадилар: «Гар одамсан муҳаббат ихтиёр эт».

ИНСОН оила қуради. Бусиз ҳаёт йўқ. Оила жамиятнинг муҳим бўғини. Ота ва онани иззат ва ҳурмат қилиб уларнинг дуосини олмоқ кишининг турмушида энг муҳим омилдир. Болаларни ота-она, элу юрт, инсонларга ғамхўр ва меҳрибон қилиб тарбиялаган кишилар жамият олдидаги ҳамда ўз виждоний бурчларини шараф билан адо этган бўладилар. Ота-онасини, ёру биродарларини иззату икром қилиб, бошига кўтарган киши борки, бани башарни қадрига етади. Бу унинг ҳурматини оширади. Ҳаётини меҳру шафқат билан мунаввар қилади.

ИНСОН пок, озода бўлса қанчалар соз! Озодаликни сақламоқ, унга ҳамиша амал қилмоқ инсон соғлом ҳаётининг асосий шартидир. Эътибор берган бўлсангиз кексаларимиз ўз энгил-бошларига заррача доғ теккизмайдилар. Ҳамиша пок, ораста бўлиб юрадилар. Беруний ёзадики; «Киши ўз кийимини озода сақламоғи керак. Бунинг учун эса унинг танаси озода бўлмоғи керак». Инсон ўз ҳаётида ҳам жисмини, ҳам руҳини пок тутмоғи шарт.

ИНСОН турмушда турли-турман ҳолатларга тушади. Гоҳ омадларни қўлга киритади, гоҳ муваффақиятсизликка дучор бўлади. Гоҳ хурсанд яшайди, гоҳ андуҳ чекади. Шунинг учун одам боласи ўзига шукронани касб этмоғи лозим. Яхши ҳолатда яхши бўлгани учун, ёмон ҳолатда эса бундан ҳам ёмонроқ аҳволга тушиб қолмагани учун шукр қилмоғи керак. Яна ҳам лўнда қилиб айтсак инсон инсон бўлиб дунёга келганига, унга ақл ва тафаккур, юрак ва виждон берилганига шукр қилсин. Энг муҳими, барҳаёт эканига шукр қилсин. Шу ўринда мавлоно Огаҳийнинг бир байтини эсламоқ жоиз:

Кишига лозим эрур ҳар не ҳолда шукр,
Хоҳ камолда бўлсин, хоҳ заволда шукр.

Ҳаёт ҳақида ўйлаганим сари мана шу фикрлар қалбимга тинчлик бермай келади. Биз асрий удумларга, буюк анъаналарга эга бўлган буюк халқнинг авлодларимиз. Мустақил юртимизда кечираётган ҳаётимизнинг ҳар бир кунига шукрлар қилиб, белимизни юртимиз ривожи учун, истиқлолимиз камоли учун маҳкам боғлаб меҳнат қилайлик. Зеро, юрт муҳаббати — барча фазилатларнинг онасидир.

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

15 АВГУСТ куни буюк Ҳиндистоннинг захматкаш халқи ўз тарихидаги энг қутлуғ санани нишонлайди. Яъни бундан 46 йил муқаддам миллий озодлик ҳаракатининг йўлбошчиси Маҳатма Ганди бошчилигидаги юрт ўғлонлари кўп йиллик оғир ва кескин курашлар натижасида мустамлакачилик кишанларини парчалаб ташлаб мамлакатни сиёсий мустақиллик сари етакладилар.

Ҳиндистоннинг мустақилликка эришиши жаҳон тарихида муҳим бурилиш нуқтаси бўлди, зеро бундан руҳланган Осиё, Африка ва Лотин Америкасида бир қатор мамлакатлар ҳам мустамлакачиликка қарши курашиб озодлик сари юз тутдилар. Натижада халқлар қонини юз йиллардан бери сўриб келаётган мустамлакачилик тузуми чок-чокидан сўкилиб кетди.

Мустақилликнинг илк пайтларидан бошлабоқ Ҳиндистон ўзаро тинч-тотув яшаш ва зўравонлик қилмасликка асосланган, ўзининг кўп асрлик бой фалсафий ва маънавий қадриятлари акс этган янги сиёсий йўналишни олға сурди. Бу концепцияни ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ этишга мамлакатнинг биринчи бош вазири Жавоҳарлал Неру катта ҳисса қўшди.

Утган нисбатли қисқа вақт ичида кўп тармоқли хўжаликка эга ва миллий. тил, диний ва ижтимоий муаммолар жам бўлган мустақил давлат ҳаётининг барча томонларини қамраб олган туб ислоҳотлар, ўзгаришлар натижасида Ҳиндистон Буюк Британия империясининг қолоқ хом ашё базасидан Осиёнинг иқтисодиёти барқарор ривожланиб бораётган замонавий энг йирик давлатларидан бирига айланди.

Ҳиндистон ҳозир жаҳонда чой, шакарқамиш, ерёнғоқ, тут, зираворларни ишлаб чиқариш бўйича биринчи ўринда, сут ва тамаки маҳсулотлари бўйича иккинчи, илмий-техник ходимларнинг сони бўйича учинчи, буғдой ва пахта маҳсулотлари етиштириш бўйича тўртинчи ўринни эгаллайди. Аҳоли жон бошига миллий даромаднинг тўғри келиши борасида эса курраи заминда ўн биринчи ўриндадир. Айниқса, давлатни Нарасимха Рао ҳукумати бошқара бошлагач, мамлакат ҳар соҳада катта муваффақиятларга эришди. Жумладан, 1991 йилнинг августига солиштирганда пулнинг қадрсизланиши 17 фоиздан 5,8 фоизга камайди, валюта заҳиралари эса 10 миллиарддан 630 миллиард АҚШ долларига кўпайди. Н. Рао ташаббуси билан эълон қилинган либераллаштириш сиёсати натижасида ҳинд рупияси эркин муомаладаги валютага айланиб, Ҳиндистонга хорижий инвестициялар сифатида 762 миллиард доллар киритилди.

15 август—Ҳиндистоннинг мустақиллик куни

Дўстлик риштлари мустаҳкамланмоқда

Кейинги пайтда кенг миқёсда амалга оширилган ислоҳотлар натижасида Ҳиндистон кўпгина соҳаларда сезиларли ижобий ўзгаришларга эришди. Масалан, 1993 йилнинг июль ойида Ҳиндистон ўзининг «Инсат—2» номли тўртинчи сунъий йўлдошини учирди. Унинг кўп мақсадли дастурига биноан яна 2 миллион янги телефон абонентлари ташкил этилди, 34 минг қишлоқ ҳунармандлари замонавий меҳнат қуроллари билан таъминланди. «Индиан Эйрлайнс» ва «Эйр Индия» авиакомпанияларининг даромади 31 дан 38 фоизга ошди, ҳозир Ҳиндистон ўзини дон билан таъминлабгина қолмай, уни хорижий мамлакатларга ҳам валютага сотмоқда.

Юқоридаги ўзгаришлар муносабати билан ҳукумат томонидан пўлат қуйиш, кўмир қазиб чиқариш, тўқимачилик, жун саноати, тоғ ишлари, нефть ва газ ишлаб чиқариш, транспорт ва алоқа, атом энергетикаси соҳаларида ишлаб чиқаришнинг янада ўсиши учун узоқ муддатга мўлжалланган режа ва дастурлар ишлаб чиқилмоқда. Озиқ-овқат маҳсулотлари ва шакар ишлаб чиқариш ҳам биринчи галда эътибор қаратилиши лозим бўлган йўналишлар қаторига киритилди.

Шундай қилиб мустақил Ҳиндистон ўзининг 46 йиллик ривожланиши мисоли ҳамда сиёсий ва иқтисодий мустақилликка эришиш йўлидаги қатъий ва изчил кураши билан Осиёдаги бошқа ёш давлатлар, биринчи навбатда Ҳиндистон билан нафақат минтақавий-жўғрофий яқинлик ва бир қатор ижтимоий-иқтисодий вазифа ва муаммолар ўхшашлиги боғлаб турадиган Ўзбекистон учун ҳам ёрқин ва амалий мисол сифатида муҳим ўрин тутади.

Умуман, халқларимизни маънавий ва моддий бойитган жуда қадимий маданий анъаналар ва алоқаларга таянган ҳолда ҳозирги кунда сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий муносабатларда катта мутаносибликларга эга Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўзаро янги алоқаларни ўзгаларнинг ички ишларига аралашмаслик, чегаралар ва ҳудудий яхлитликни ҳурматлаш, ўзаро куч ишлатмаслик асосларига қурмоқдалар. Мазкур жараённинг бошланишидаги муҳим омиллар шу бўлдики, Ҳиндистон Ўзбекистон мустақиллигини биринчилар қаторида тан олди, Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг энг биринчи расмий ташрифи эса Ҳиндистон Республикасига бўлди. Ушбу ташриф чоғида икки мамлакат ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлашда муҳим ўрин тутадиган бир нечта ҳужжатлар имзоланди.

Ҳиндистоннинг Бош вазири жаноб Нарасимха Раонинг Ўзбекистонга ташрифи эса ўзбек-ҳинд алоқаларини янада бойитди. Ташриф муносабати билан ўтказилган матбуот конференциясида Н. Рао: «Ҳозир ёш Ўзбекистон Республикаси бошидан кечираётган қийинчиликларни бизнинг мамлакатимиз ҳам ўз вақтида бошидан кечирган. Ҳиндистон Ўзбекистонни қўллаб-қувватлаш ва унга зарур бўлган ёрдамни кўрсатишга тайёр», деб айтди.

Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгач мамлакатларимиз ўртасида ўзаро муносабатлар янги босқичга кўтарилди. Зеро, эркин бозор иқтисодиёти муносабатларини қуришда катта тажрибага эга Ҳиндистон Ўзбекистон учун фаол иқтисодий шерик вазифасини ўташга тайёрдир. Ўтган икки йил ичида ўзбек — ҳинд ҳамкорлигида муҳим натижаларга эришилди. Энг муҳим натижалар сифатида қайд этиш мумкинки, Ўзбекистонда «Совиндэлектроник», «Юнитекс Интернейшнл», «Интураж» каби ўнлаб ўзбек-ҳинд қўшма корхоналари фаолият кўрсатмоқда. Тошкентда «Тата прожектс» фирмаси томонидан бунёд этилаётган меҳмонхона қурилиши ниҳоясига етмоқда, Ўзбекистон Фанлар академиясининг микробиология институти ва «Шриэкспорт» ҳинд компанияси ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик алоқалари давом этмоқда. Бундан ташқари, 1992 йил январда мол айирбошлаш тўғрисидаги 89 миллион АҚШ доллари ҳажмидаги битимга кўра Ҳиндистонга пахта толаси, карбамид, суюқ аммиак, мис етказиб беряпмиз, Ҳиндистон эса ўз навбатида бизга кичик цемент заводлари, пестицидлар, озиқ-овқат саноати учун маҳсулотлар, тиббиёт анжомлари, дори-дармонлар, чой ва бошқа маҳсулотларни бермоқда. Икки мамлакат ўртасида талабалар алмашинуви фаол давом этмоқда.

Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмаси қошида 1990 йил 15 июнда «Ўзбекистон—Ҳиндистон» дўстлик жамиятининг ташкил этилиши ҳам ўзаро алоқаларни мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнамоқда.

Дарҳақиқат, Ҳиндистон—Ўзбекистон алоқалари хусусида жуда узоқ тўхталиш мумкин. Биз фурсатдан фойдаланиб қадрдон ҳинд халқини унинг энг улуғ байрами билан чин кўнгилдан табриклаб, келгусидаги тараққиёти ва халқларимиз ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг ривожига омад тилаб қоламиз.

Озод ШОМАТОВ,
«Ўзбекистон—Ҳиндистон» дўстлик жамиятининг вице-президенти, филология фанлари доктори, профессор.

Инсонийлик фазилатлари

ВАТАН—ТАБАРРУК ДИЁР

Ватанга нафи йўқ яшалган ҳар кун,
Инсон ҳаётида қолур бемазмун.

Масъуд САЛМОН.

ВАТАН — она! Ватан — табаррук диёр! Ватан — киндик қонинг тўкилган зафарли тупроқ! Ватан... Ватан... Сен қиёси йўқ буюк ҳилқатсан! Ватан бу — садоқат, вафо, содиқлик!

Ватанга садоқат тушунчасининг бугунги мустақиллик шароитида маъноси ва мазмуни янаям ортди, қамрови кенгайди. Бу мазмунни очиш, уни кенг оммага тушунтиришдек масъулиятли вазифа кундалик ишимиздек муҳимдир. Мустақил Ватан дегани ана шу киндик қонимиз томган муқаддас заминдир. Эй, фарзанд, она замин, Ватан сени дунёга келтирган ва инсонга айлантирган ота-онангга барча шароит яратиб берган энг муқаддас, энг табаррук, беғараз жону жаҳондур.

Хўш, сен дунёга ташриф буюрган кунинг сенга ҳаво берган, ҳаёт берган, нафаси имкон яратган, таърифлаш амри маҳол бўлган ана шу макон: Ватан, Она заминдир. У ўз қучоғига олади, силайди, сийпайди, ардоқлайди. Сени яшашинг учун барча шароитни яратиб берган ҳам Она заминнинг, Ватанингдир. Шундай экан, булар сенинг яшашинг учун ҳамма нарса ижодкоридир, яратувчисидир. Сен учун ана шу сирли синоатларни муҳайё қилиб қўйган муқаддас бунёдкордир.

Сенга жон берган, нафас олишинг, яшашинг учун ҳамма шароитни яратган жаннатмаконни нимага қиёслаш, тенглаштириш мумкин? Гавҳару инжуларга, тиллаларгами? Йўқ... йўқ... Бу исботталаб қилмайдиган ҳақиқатдир. Сен биринчи қадамингни босган олий даргоҳдир бу! Шу кун сен учун катта байрам, катта тантана бўлган. Сенга шу куни қариялар дуога қўл очиб, «пок қадамлик» тилаб, яхши ниятлар билан фотиҳа қилганлар. Чақалоқнинг одамга айланиш палласида ҳам биринчи қадам Она заминга таянади. Бу Она заминнинг гўдакка берган туҳфаси эмасми? Гўдак муаллақ бўшлиққа қадам қўяётгани йўқ, ер сатҳига, она ерга қадам босаяпти. Ер бўлса унинг қадамини «елкасига» олиб, авайлаб тетапоя қилади, бағрига олади. Ана, Она ер, Она замин яна бир зўр кароматини кўрсатиб, қадамлашингга шароит яратиб, сени эркалатади, қадамингни ростлаб бос, деб бутун борлиғини, жисмини сенга тутади. Сенга шундай мурувват кўрсатган, сенинг ўсишинг, унишинг учун барча қулайликларни яратиб берган яратувчига, бунёдкорга қандай эҳтиром зарур? Ётоғимиз ҳам Она ер! Ўша муқаддас замин. Чанқоғингизни ҳам ер устида қанот чиқариб, югуриб юрган сув, оби малҳам қондиради. Она ер сийнасидан сизиб чиқаради. Симиринг, чанқоғингизни бостиринг. Очқадингиз. Кўкка тикилиб сўрангчи, бирор нарса тушармикан? Ҳеч вақо йўқ, яна Она замин неъматларига бир дунё меҳр билан боқасиз. Қандай яхши-я! Қандай ҳузур-а! Бундан юқори улуғлик, бундан олий кароматнинг ўзи йўқ.

Ушбу табаррук бебаҳо Она ернинг инсоният учун, Сизу биз учун аҳамиятини, ўз ўрнини баҳолаш амри маҳол, унга сўз топиш мушкул. Ушбу меҳрибонликларнинг жавобини қила оласизми? Тасаввур қилинг: одамнинг ризқи узилиб, паймонаси тўлиб, кечаги инсон бугун жонсиз танага айланади. Унинг жасади, унинг тақдири нима бўлади? Шунда ҳам Она ер, муқаддас замин уни оппоқ ювиб, оппоқ тараб, оппоқ либосга ўраб, ўз бағрига олади. Ўзи уни эҳтиётлайди. Ушбу тафсилотларни баҳолашнинг иложи борми? Йўқ! Фақатгина уни муқаддас Она замин, табаррук Она тупроқ, Она Ватан, бебаҳо ва беназр Она ер... Агар чин дилдан юқоридагилардан хулоса чиқарадиган бўлсак, нима учун курраи заминни, Она ерни, муқаддас Ватанни севишимиз керак, деган саволга эҳтиёж қолармикин? Чунки Ватан сенинг онанг, Ватан сени йўргаклаб олган доянг, Ватан сенинг туғилиб, нафас олишингга ёрдам берган раҳномaнг, Ватан сенга туз тутган, нон тутган ризқбонинг, танангга жон ва қон бўлиб сизаётган неъматларнинг соҳиби. Ватан сенга соябон, қўриқловчи сарбон, парваришловчи боғбон! Сен ана шу гулшан Ватанни дилу жонинг ила севмоғинг керак!

Мусоқул УСМОНОВ,
Тошкент молия институти тарих кафедрасининг мудири, профессор.

Ҳамшаҳарларимиз

ЮРТНИ НУРГА ЧЎМИБ

ХАЛҚ шоири Ғафур Ғулом рўзғор ва мамлакатни тебратадиган одамларни «Чароғбонлар» деб атаган эди. Мен бугун каттакон бир тармоқнинг бешигини тебратиб, минг-минг одамларга бош бўлиб, ҳозирги вақтда эса қарилик гаштини сураётган, умрининг етмиш бешинчи баҳорини қаршилаётган ажойиб мутахассисимиз ҳақида икки оғиз илиқ сўз айтмоқчиман.

Умрлар бўладики, унинг тафсилоти бир энлик қоғозга жо бўлади. Умрлар бўладики, жангномага ўхшайди. Бундай ҳаёт ҳақида жилд-жилд китоб ёзиш мумкин. Чунки у осонликча кечмаган, ўйдим-чуқурлари кўп бўлган, чўққилари ҳам бисёр. Бундай одамларни турмуш ўзининг дошқозонида обдон пишитган. Улар билағон мутахассис бўлиш, ҳамиша рост гапириш, ўз фикр-мулоҳазасини ҳеч кимдан тап тортмасдан айтишни тириклик ақидаси деб билишган. Мен бу ўринда қарийб 25 йил энергетикамизнинг бошида турган Азиз Ҳакимович Ҳамидовни назарда тутаяпман.

Азиз ака ишларини бир сарҳисоб этиб кўрайлик: у киши бу соҳага раҳбар бўлиб келганида жами катта-кичик нурхоналарнинг қуввати 950 минг киловаттга баробар эди. Азиз Ҳакимович нафақага кетаётганида эса тармоқнинг куч-қудрати 11 миллион киловаттдан ошиб кетди. Ҳозир ҳар бир ишни ҳисоб-китоб қилиб кўриш, даромад ва харажатдан гап очиш расм бўлиб қолган. Шу удумга риоя қилиб айтадиган бўлсак, 1985 йилда бутун Ўзбекистон халқ хўжалиги кўрган фойда 505 миллион сўм бўлган эди. Энергетика эса ана шу фойда хирмонига 255 миллион сўмлик ҳисса қўшган. Бу рақамлар ҳам тармоқнинг салобати ва иқтисодиётимизга қўшаётган улушидан ёрқин далолат бериб турибди.

Биз энергетикани иқтисодиётнинг умуртқа поғонаси деб атаймиз. Таажжуб билан ёқа ушлаб қоладиган ери шундаки, ана шу поғонани эгмоқчи, букмоқчи бўлган кимсалар ҳам бўлган экан. Михаил Жеребцов деган ўзига бино қўйган бир мутахассис Ўзбекистонда йирик станциялар, айниқса иссиқлик станциялари қуришга ҳожат йўқ деб тўрт томонга жар солган эди. Омилик, ғаразгўйлик ёки ичи қоралик билан ёки ақли косирлигидан бошқа кўп лойиҳалар ҳам ўртага ташланган эди. Шулардан биттаси ҳақида мухтасар гапириб, фикримизни далиллашга уриниб кўрайлик: 70-йилларнинг охирида СССР ўрта машинасозлик вазири Ефим Павлович Славский, яъни Қизилқумдаги жами бойликлар, олтиндан тортиб урангача ҳаммасининг хўжайини бўлган, қўлини қаёққа узатса етадиган корфармон Ўзбекистонга атом электр станциясини совға қилмоқчи бўлади. Марказий Комитетнинг ўша вақтдаги саноат бўйича котиби Иван Григорьевич Анисимкин Ҳамидовни чақириб, фикр-мулоҳаза сўрайди. Азиз Ҳакимович республикада атом станциясини қуриш мумкин эмас, деб шартта айтади-ю бешта исбот келтиради. Биринчидан, республика ҳудудида 10—12 балли зилзилалар бўлиб туради. Демак, ер қимирлаб атом станцияси вайрон бўлса, у ёғи радиация, бу ёғи жаҳаннам. Иккинчидан, ер ости суви жуда яқин бўлгани учун ва темирни дарҳол занглатиб, ҳар қандай пишиқ цементни бамисоли кулга айлантириб юбориши учун бундай станцияни бунёд этиш гуноҳ. Баъзи раҳбарлар, ҳар қанча ўдағайламасин, аммо мамлакатдаги манман деган мутахассислар йиғилишганида Азиз ака ва унинг тарафдорлари устун келдилар...

Ана шунақа гаплар. Азиз ака бошлиқ етук мутахассислар сиз билан бизни атом радиациясидан чўчиб, ҳадиксираб, жон ҳовучлаб, қўрқиб яшашдан халос этдилар. Бу ўринда ҳавойи ҳис-туйғу, эҳтирос эмас, балки муҳандисга хос ҳисоб-китоб ва келажак авлодни ўйлаш ғолиб чиқди.

Абдулла ҚУҲАКИЙ.

Соя-салқин сўри, юмшоққина етти қават кўрпача, хушбўй кўк чой-у тўкин дастурхон муҳайё бўлса кексаларимизнинг суҳбати авжида бўлади. Иззат-ҳурматда доимо ором олинг, сиз шунга муносиб йўлни босиб ўтгансиз, отахонлар!

Абдуваҳид Тўраев сурати.

Қардошларимиз меросидан

Ҳаёт сабоқлари

Доно яраштирар,
Ёмон ўриштирар.

Чўққига чиқсанг, кўзинг очилар,
Яхшила сўзлашсанг, кўнглинг очилар.

Боланг ёмон бўлса, топганинг кетар,
Хотининг ёмон бўлса, меҳмонинг кетар

Меҳнат муродга етказар,
Ялқовлик обрў кетказар.

Бошингга ёмон иш тушса,
Элингни омон сақлагин.

Орингни ёвга сотмагин,
Она сутини оқлагин.

Қозоқчадан Қидирбой ТЎЛАБОЕВ таржимаси.

ЯХШИ ДЎСТЛАР СУҲБАТИГА ЮЗНИ БУР

Кўнгил бўлса булоқдек тоза,
Фаришталик сенга андоза.

Яхшилар суҳбатидан йироқ бад инсон,
Ул эрур, заҳарли илондан ёмон.

Дилинг бўлса чивинга ҳам меҳрибон,
Билгилки, сенда бардамдир имон.

Дедилар: дунёда донолар аҳлин,
Кўнглимдаги сўзи нуқтали бўлур.
Бу ҳикматни ёддан чиқарма, ўғлон,
Донолар билан дил шодликка тўлур.

Яхши дўстлар суҳбатига юзни бур,
Аларнинг юзида қуёш аксин кўр.

Гар камолот истасанг, энг яхши инсон,
Йўлдаю хилватда ўзни қил имтиҳон.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ.

ЗАВҚ БАҒИШЛАДИ

УЛУҒБЕК номидаги маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон халқ артисти, бахши Муродбек Рўзимбек ўғли билан ижодий учрашув бўлиб ўтди. Бахши «Гўрўғли», «Бозиргон», «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам», «Кунтуғмиш», «Нажиб ўғлон» достонларидан парчалар ижро этиб, боққа ташриф буюрган меҳнаткашларда катта қизиқиш уйғотди. Кеча сўнгида бахши Муродбек Рўзимбек ўғли тингловчилар томонидан берилган саволларга жавоб берди.

Шу кунлари бастакор ва хонанда Неъматжон Қулабдуллаевнинг ҳам ижодий кечаси мазмунли ўтди. Ҳофизнинг янги-янги қўшиқларига ҳамоҳанг тарзда Коммуна Исмоилова раҳбарлигидаги «Ўзбекистон овози» фольклор дастасининг қўшиқ ва рақслари ҳам қўшилиб кетди.

Боғдаги бундай учрашувлар, қўшиқ ва рақслар дам олишга, маданий ҳордиқ чиқаришга ташриф буюрган кишиларга завқ бағишлади.

Зокир ТУРҒУНОВ.

Улар ҳақида кам ёзилган

Сартарош эмас, санъаткор

ШАҲЛО Азимовани тошкентлик ёшлар яхши танишади. У пойтахтимиздаги 189-сартарошхонада ишлайди. Юксак малакали уста, деган номга сазовор бўлган. Касб-кор маҳорати танловларида ҳам бир неча бор ғолибликни қўлга киритган. Ўтган йилнинг ёзида Тошкент шаҳрида ўтказилган «Сартарошлар XI республика танлови»да Шаҳло биринчи даражали диплом соҳибаси бўлди.

Қуйидаги суҳбатимизда ана шу моҳир сартарош Шаҳло Азимованинг ўзи танлаган касби сирлари ҳақида сўз боради.

— Социологияда «Касб-кор обрўси», деган тушунча бор. Сартарошлик касби бу ўринда кейинги қаторларда туради. Сиз нима учун айнан шу касбни танлагансиз?

— Менимча, касб обрўси, деб эмас, касб оммабоплиги, деб аталгани маъқулроқ бўлса керак. Оммабоплик эса, маълумки, ўзгарувчанликдир. Ҳамма давр учун зарур бўлган, асрлар оша йўқолиб кетмайдиган касблар кўп. Шу касблардан бири — сартарошликдир. Унинг ёши беш минг йилдан ошади. Қадимий Юнонистонда махсус салонлар бўлган ва унда сочларни чиройли қилиб турмаклаш, қўҳна римлик гўзаллар эса уқалаш, қўл ва оёқ тирноқларини пардозлаш билан шуғулланганлар.

Одамлар, айниқса аёллар гўзал бўлишга пайдо бўлганларидан бери интилиб келадилар. Яширишнинг ҳожати йўқ, мен ҳам шулар тоифасиданман. Касб танлашимга ҳам бу туртки бўлган.

— Аёллар соч турмаклари бўйича ихтисос олишга ким кўмаклашган?

— Халқаро турмаклаш устаси Эльза Степанова олдига келмаганимда, билмадим ким бўлиб этишардим: балки муҳандис, ёҳуд шифокор... Ҳа, Степанова машғулотларидан аввал онам, сўнгра мен ва синглим Севиля баҳраманд бўлдик. Ана энди, кўриб турибсизки, менинг ўзим аёллар соч турмаклари бўйича уста, Севиля косметолог. Менга аёллар соч турмаклари устаси деган ихтисос яқинроқ. Мен ижод қилишни, хаёлан тасаввур этишни жонимдан ҳам яхши кўраман. Чунки хотин-қизларнинг ҳар бир соч турмаги ўзга бир олам, бетакрордир.

— Биринчи мустақил ишингиз ёдингиздами?

— Албатта. Бу воқеа шу сартарошхонамизда рўй берди. Мен сочини турмаклаган аёл, мендан хафа бўлди. Мен эса, унинг сочини жуда яхши турмакладим, деб ўйлагандим. Мижозлар кўнгли нозик бўлишини шунда билдим.

— Маҳоратли уста бўлишдан ташқари киши руҳиятига тушунувчан, айни чоқда муомалада ҳам бекаму-кўст бўлиш керак, шекилли.

— Ҳажвиянавислар сартарошларнинг сўзамоллиги тўғрисида ҳикоялар ёзишган. Тўғри, бизнинг ишимиз табиати шундай, мижозлар билан кўп мулоқотда бўламиз, яъни суҳбатдошмиз. Кўпинча биздан замонабоп соч турмаклаш ҳақида сўрашади. Баъзан шундайлари ҳам бўлади: аёл курсига ўтириб олиб, ўз қайғу-ҳасратларини тўкиб солади. Хўш, шундай пайтда унинг гапларини жавобсиз қолдириб бўладими? Тинчлантиришга ҳаракат қиласан, киши. Баъзан димоғдор, инжиқ мижозларга йўлиқасан. Шунинг учун ҳам руҳиятига эътибор бермай иложинг йўқ. Бу ҳам касб тақозосидан келиб чиқади. Менга ҳозирги мижозларим жуда ёқади, улар доимий мижозларимдир. Нимага ёқади, дейсизми? Чунки улар менга ишонишади-да. Байрам кунлари учун алоҳида соч турмагини маслаҳат берсам, оддий кунлари бошқасини тавсия этаман.

— Қадимда сартарош табиблик ҳам қилган. Сизнинг ишингизда ҳам бирор шифокорликка хос жиҳатлар борми?

— Терини, сочни даволаш қўлимиздан келади. Биз тирноқлар шаклини, сочлар тузилишини ўзгартира оламиз, косметологлар махсус массаж билан шуғулланадилар. Биз кўпроқ аёллар чеҳрасида беихтиёр табассум уйғота оладиган қиёфалар кашф қилишга интиламиз. Гоҳида қабулимизга кирган ғамгин, ҳорғин аёл сочи турмакланиб бўлгач, ўз-ўзини танийолмай қолса, ўзимиз ҳам хурсанд бўлиб кетамиз.

— Қайчи, тароқ, соч мойи, лак, упа, бир сўз билан айтганда кўп асрлик ашёларингиз бор. Техникавий асбоб-ускуналарингиз ҳам борми?

— Бу юзаки қараш. Тўғри, асосий иш қуролларимиз ўша сиз айтгандай. Ҳаттоки, сочни иссиқ жингалак қилиш қисқичини ҳам 1852 йилдаёқ францияли сартарош Марсел кашф этган эди. Немис кашфиётчиси Шарль Несте эса сочни узоқ вақт жингалаклигича қолиш усулини 1904 йилда ўйлаб чиқарди. Шунга қарамай, биз бугун катта имкониятларга эгамиз. Электр фенлар, сочни қуритадиган аппаратлар, электр қисқичлар ва тароқлар. Сочни жингалак қилувчи электр асбоблар, турли тозалагичлар — жами йигирмага яқин иш қуроли мавжуд. Ҳар хил кимёвий воситалар, лаклар, бўёқлар, шампунлар, малҳамлар, жемлар тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади.

XVIII—XIX асрларда сочни чиройли қилиб турмаклаш зодагонларга хос урф эди. Ҳозирги кунга келиб эса, сочни бир неча соатлаб ажабтовур шаклларга солишлару, симлардан фойдаланишлар «мода»дан қолиб, турли-туман хиллари пайдо бўлди. Айни чоғда замон руҳига монанд.

— Аёлларимизга қандай соч турмаклашларини маслаҳат берасиз?

— Ҳозирги замон аёллари жуда бандлар. Асосийси, оз вақт сарфлаб, кўпроқ хушрўй бўлишга интиладилар. Замонавий соч турмакларининг ўзига хос белгилари — орасталик, зебоиликдир. Шуниси қувонарлики, соч турмакларининг кўп нусхалари шарқона услуб ҳамда миллий хусусиятларни ифодалайди. Моҳир сартарошлар соч тузилишини миллий услубда бажаришга ҳаракат қиладилар. Мижознинг сочи узун бўлса, нур устига аъло нур. Узун сочдан бетакрор композициялар яратиш мумкин.

Тўғри, соч турмаги шаклини танлаётганда фақат модага таянавериш ҳам унчалик маъқул бўлмаса керак. У авваламбор юз тузилишига монанд бўлиши, гўзал томонларини кўз-кўз қилиб, нуқсонларини яшириши керак.

Аҳад МИНГУЛОВ,
Инна КОГАН.

⊙ Ўтган йили республикамизнинг илмий жамоатчилиги ва ишлаб чиқариш доиралари илмий-технологик боғлар, инновация марказлари ҳамда бизнес инкубаторлари ҳақидаги тушунчаларини янада бойитиш имкониятига эга бўлди. Чет элларда охирги йиллар тажрибасидан кўриниб турибдики, айнан шу тизимлар нафақат илм-фаннинг ривожланишига, балки унинг иқтисодиётига, янгиланиш жараёнига яқиндан таъсир ўтказа олишига ҳамда кенг кўламли, минтақавий муаммоларнинг ечимини топишга сабаб бўлган. 1990 йилнинг ноябрида олий ўқув юртларининг технологик боғлари уюшмасига аъзо бўлган олий ўқув юртлари қаторида Тошкент Давлат техника университети ҳам бор эди.

Маълумки, Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков ушбу университет негизида илмий-технологик боғ барпо этиш ҳақида махсус фармойиш ҳам чиқарган. Бундай боғларнинг моҳияти ҳақида университет қошида ташкил этилган Беруний номли илмий-технологик боғнинг директори Эркин Каримов билан суҳбатлашдик.

** Фаннинг амалиётдаги қудрати*

БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТЕХНОБОҒ

— Эркин Эргашевич, илмий-технологик боғ деганда нима тушунилади?

— Авваламбор илмий-технологик боғ дегани махсус ташкил этилган шундай муҳитки, унинг вазифаси ғоядан тортиб маҳсулот кўринишигача ва бу маҳсулотнинг бозорга чиқишигача бўлган инновацион жараённи амалга оширишдан иборат. Хусусан маҳсулот деганда янги технологиялар, бозорталаб илмий «маҳсулот» назарда тутилади. Илмий-технологик боғлар республикамиз учун ҳали нотаниш, янги соҳадир. Лекин аминманки, бу соҳадан оқилона фойдаланиш Ўзбекистонга ҳам олий таълим борасида, ҳам инновация фаолияти тараққиётида муҳим омил бўла олади. Технологик боғлар олий ўқув юртлари, Фанлар академияларининг илмий кучининг иқтисодий ислоҳотларга жалб этилишида ҳудудий, ижтимоий ҳамда иқтисодий муаммоларни ечишда, илмий-техник ишбилармонликнинг ривожида катта ўрин эгаллайди.

— Технобоғнинг вазифаси нималардан иборат?

— Технобоғлар одатда университетлар, йирик техник институтлар яқинида жойлашган бўлади. Яъни улар илмий марказларга яқин бўлган ҳолда университетлар, илмий муассасалар, олимларнинг тадқиқотлар натижалари муайян янги технологияларга айланишига ва саноатга тезроқ узатилишига имкон яратадилар. Шу пайтнинг ўзида технологик боғларнинг вазифаси ўз ичига янги ғоялар, кашфиётлар, тадқиқотлар натижалари, янги технологиялар, истеъмол бозорининг инновацион тузумидаги етишмовчи ҳалқаларни шакллантиришга хизмат қилади. Таъкидлаб ўтиш зарурки, технобоғ махсус шаклланган муҳит бўлиб, бир қанча мақсадларга хизмат қилади. Жумладан, университетлар ва илмий муассасалар технологияларни саноатга ошириш; олимлар, аспирантлар, муҳандислар ва талабаларнинг ишбилармонликка бўлган эҳтиёжини қондириш; ишбилармонларнинг илмий соҳага қайтишини таъминлаш; олий ўқув юртларининг ижтимоий нуфузини ошириш; минтақадаги ижтимоий ва иқтисодий муаммоларнинг ечимини енгиллаштириш; янги иш жойларини яратиш; корхоналарга соҳасининг ўзгаришида ёрдам кўрсатиш; ўқув жараёнини яхшилаш ва янги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлаш; илм, маориф, ишлаб чиқариш, ишбилармонликнинг табиий интеграциясини иқтисодий ўзаро манфаатга асосланган ҳолда таъминлаш ва ҳоказо. Технобоғлар нафақат фан-техника тадбиркорлигини ривожлантириш, балки бозор иқтисодиётига ўтишда энг самарадор қуролдир.

— Технобоғ бу мақсадларга қандай эришади?

— Авваламбор, технобоғ янги ғоялар, фундаментал илмлар эгаси бўлган ва бу илмларни янги технологияларда талқин этиб, уларни бозорга олиб чиқиш ҳаракатидаги кишилар учун «иссиқхона» шароитини яратиб беради. Технобоғнинг негизи бизнес инкубаторлари, янги иш бошлаган кичик корхоналар, шунингдек инкубатордан чиққан, лекин технобоғ ҳудудида ривожланаётган кичик инновацион фирмалардан иборатдир. Шу билан бирга боғда тадқиқот ва тажриба олиб борувчи лабораториялар, тажрибавий маҳсулот ишлаб чиқариш, техник ва илмий маслаҳатлар бериш хизматлари ҳам жойлашган. Бундан ташқари бу ерда менежмент, маркетинг, ахборот ва хўжалик таъминоти, алоқа хизматлари, бизнес мактаби, ҳуқуқий хизмат ва бошқа тур мустақил хизмат кўрсатиш фирмалари жойлашган бўлади. Ана шундай хизмат кўрсатиш тармоқларининг ҳамда бизнес инкубаторларининг технобоғ ҳудудидаги қўшничилиги инновацион тизимлар учун қулай муҳитни яратиб беради.

— Технологик боғни кичик корхона деса ҳам бўларкан. У иқтисодий инқирозга учраши мумкинми?

— Технобоғ ҳудудида кўпи билан кичик корхоналарнинг фақат 10-20 фоизининг синиши, унинг ҳудудидан ташқарида эса 80-90 фоиз синиши сабабларини юқоридаги омилларга боғлаш мумкин. Яъни, технобоғда янги фирмаларни оёққа қўйиш учун илмий бизнес билан шуғулланмоқчи бўлган кишиларнинг умидларини оқлаш учун барча имкониятлар бор десак ҳақ бўламиз. Бошқача қилиб айтганда, технобоғ доимий уй-жой эмас, балки меҳмонхонадирки, унда танлов асосида талабгорга маълум муддатгагина бошпана берилади. Бу муддат ичида режалаштирилган мўлжалга эришилмаса, ижарачи билан тузилган битим бекор қилинади. У технобоғ ҳудудини тарк этади. Бу эса ўз навбатида ҳар қандай турғунлик технобоғ учун ёт эканини исботлайди.

— Технобоғнинг фанга қандай фойдаси бор?

— Технобоғлар университет, институт, илмий муассасаларнинг нуфузини оширади. Кескин рақобат шароитида илм-фан соҳасида тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш кўникмаларини яратади. Маҳсулот ишлаб чиқариш, турли хизматлар кўрсатиш технобоғга фойда олиш имкониятини беради. Бу билан илмий кучнинг чет элга ёки бошқа тижорат тизимларига оқиб кетишига тўсқинлик қилади. Хорижий тажриба шуни кўрсатадики, олий ўқув юртларининг технобоғ билан ҳамкорлиги олимлар, аспирант ва талабаларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этади. Ва минтақа иқтисодиётининг ривожланишига кўмак бўлади. Кафедралар ўзининг тор доирасидан чиқиб, технобоғдаги тадбиркор кишилар билан иш юритади. Олимлар тез муддат ичида ўз тадқиқотлари асосида рақобатбардош фан-техника маҳсулотини яратиш ва уни мустақил равишда мамлакат ичидаги ҳамда хориждаги бозорга чиқара оладиган тадбиркор ишбилармонга ҳам айланади. Биз бундай олимларни хорижий университетларда кўп учратганмиз. Бундай ҳамкорлик талаба, аспирантларнинг тезроқ етилишига, назарияни амалиёт билан узвийликда ривожлантиришларига имконият яратади. Кўпинча улар иштирокида жамоалар тузилиб, кейинчалик ишлаб чиқаришда ҳам ана шу йўналишда иш олиб боришни таъминлайди.

— Боққа нима учун илмий-технологик деган ном берилган?

— Илмий-технологик боғ деб уларни айнан соя-салқин боғларда жойлашгани учун айтилмайди. Гарчи сердарахт, соя-салқин боғлар олимлар фаолиятига ижобий таъсир кўрсатувчи муҳим омил бўлса-да, бундан истисно равишда «боғ» тушунчаси бу ерда кўпроқ янги технологияларни яратиш, илмий ғоялар, янги фирмаларни барпо қилиш, фан самарадорлигини ўстириш маъносидадир. Мана шу омиллар боғнинг дарахтларидир. Бу ерда олимлар, муҳандислар, технологлар, талабалар, фирмалар парваришланади. Улар боғ ҳудудида қад кўтариб, маълум мақсадга етишгач уни тарк этишади.

— Беруний номли технологик боғ ҳозирга қадар қандай ишларни амалга оширди?

— Ўзининг қарийб бир йиллик фаолияти давомида технобоғ асосан боғ муҳитини яратиш бўйича иш олиб борди. Бу борада «Инноватика» бизнес мактаби тузилди, ҳисоблаш бўйича махсус конструкторлик бюроси, «Инжиниринг» муҳандислик маркази очилди. Инновация лойиҳалари мажмуаси ҳам яратилдики, бу лойиҳаларнинг бир қисми ишлаб чиқаришга жорий этилди. Яқинда Ўзбекистон Республикаси илм ва техника давлат комитетига биз тавсия қилган юқори самарали агрегат лойиҳаси нафақат бир неча миллиард сўмни иқтисод қилиши, балки атроф-муҳит тозалигини ҳам таъминлаши исбот қилинди. Бундан ташқари Тошкент кимё-технология институти қошида «Кимёгар» илмий-технологик боғ ташкил этишга кўмаклашаяпмиз. Хулоса қилиб айтганда қилинаётган барча ишлар мустақил республикамизнинг илм-фани ва иқтисодини юксалтириш мақсадига қаратилган.

Суҳбатдош
Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

МУҲИМ МАЪРИФИЙ ВАЗИФА

БОЛАЛАРНИ ёшликдан компьютер саводхонлигига ўргатиш халқ таълими муассасалари олдида турган муҳим маърифий вазифалардан бири ҳисобланади. Бу борада шаҳримиз болалар боғчаларида ҳам ибратли ишларга қўл урилди.

Буни Тошкент шаҳрининг Ҳамза туманида жойлашган 303-болалар боғчаси мисолида ҳам кўриш мумкин. Тарбия муассасаларида жажжи ўғил-қизларни «ақл»ли машиналар билан «тиллашиш»га ўргатиш мақсадида алоҳида информатика ва ҳисоблаш техникаси хонаси ташкил этилди. У зарур қурилма ва техника воситалари билан намунали жиҳозланди.

Бу хайрли ишни амалга оширишда В. П. Чкалов номли Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси катта ҳиммат кўрсатди. Оталиқ корхонаси ёрдамида 10 та компьютер қурилмасини жиҳозлаш ва «ақл»ли машиналарни ўрнатиш учун бирлашма етарли миқдорда маблағ сарфлади.

Сентябрь ойидан мазкур боғчада компьютер машғулотлари бошлаб юборилади. Болаларни мактабга тайёрлаш билан боғлиқ ўқув материали йил давомида пухта ўзлаштирилади.

Анвар ОБИДОВ.

«Ўзбекистон—келажаги буюк давлат» танловига

Дилларнинг ороми, кўзларнинг қувончи, гўзалликлар ифодаси — раққосанинг рақсида мужассам.
Абдусаттор Тўраев суратлари.

⊙ Танлов ҳомийси — «Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси.

** Аждодлар мероси—муқаддас*

САЛТАНАТ АЯНИНГ УЙ-МУЗЕЙИ

АВЛОДДАН авлодга бирор бир муқаддас буюмни мерос қолдириш кўп халқ ва миллатларга хос одатдир. Бу буюм шу авлод ёки наслнинг келиб чиқиши, табақаси, уруғ ва мавқеини англатган. Уни олган киши, оила бу меросга содиқ бўлиб, таомилни давом эттириб, ўзидан кейинги авлодга узатади. Бу унинг учун бурчдир. Бундай таомил ҳозир ҳам бизда сақланиб қолган.

Салтанат Сидиқованинг номи ҳамшаҳарларимизга қўшиқчи сифатида яхши таниш. Лекин бу аёлнинг баъзи савобли ишларидан кўпчилик бехабар. Салтанат ая ҳам авлодлар меросини авайлаб сақлаётган кишилардан. Агар унинг уйига ташриф буюрсангиз бунга ўзингиз гувоҳ бўласиз. Беихтиёр эртаклар шаҳрига тушиб қолгандай ҳис қиласиз ўзингизни. Бу ердаги кўргазмалар ҳеч қандай тарихий музейдан қолишмайди. Қадимий ўғир, хумдан тортиб, тангалар, тахта ковушлару ғижим рўмолларгача бор бунда. Кўриб кўзингиз қувнайди. Салтанат ая шунча нарсани қай вақтда ва қаердан йиғиб улгурганига ҳайрон қоласиз. Бирор музейдан вақтинчага олган деб ўйлайсиз беихтиёр. Бошида биз ҳам шундай фикр қилгандик. Лекин Салтанат ая билан суҳбатлашганимиздан кейин, бошқача хулосага келдик.

Маълум бўлишича, Акмал Икромов туманининг Чопонота кўчасидаги 1-уй, 13/14-хонадонида истиқомат қиладиган Салтанат аянинг бу уй-музейдаги барча нарсалар, буюмлар унга ота-боболаридан қолган мерос экан.

— Бизда шундай анъана бор, — дейди Салтанат ая, ота-боболаримиз ўзидан кейинги авлодга уйидаги нарсаларни қолдиради. Тўғри, ҳамма ҳам болаларига меросини бўлиб беради. Бизнинг оиламизда эса бир кишида сақланади. Кўриб турибсиз, мана бу хум, кувилар ойимнинг ойисининг оталаридан қолган, пилта чироқ эса отамнинг икки авлодидан, яъни бобосига мансуб. Бундан ташқари, кўзалар, тахта ковушлар, ҳатто қадимги ғижим рўмоллар, атлас чопонларгача бор бу ерда.

Мен буларни шундай қўйиб қўймайман. Биласиз, «Камалак» оилавий фольклор дастасини тузганмиз. Қаерда концерт қўймайлик, саҳнани миллий анъаналаримиз асосида мана шу буюмлар ҳисобига безаймиз. Ўзингиз ҳам гувоҳ бўлгансиз. Бундан мақсад одамлар авлодларимизнинг турмуш тарзи қандай бўлганлиги, қандай яшаганини ўз кўзлари билан кўришсин, дейман. Мана бу бешикда менинг онам ётган, кейин мен, болаларим, ҳозир набираларим ётади...

Салтанат ая бу буюмларнинг сонини янада кўпайтирди. Ўзи чаққон, эркакшода аёл эмасми, қаерга борса, ҳам шундай эски нарсаларга кўзи тушса олиб келади. Бухоро, Сурхондарё вилоятларида ижодий сафарда бўлганда у ердан чироқ, сават каби ўзбек рўзғор буюмларини олиб келганди. Қариндош-уруғлари ҳам унга ёрдамлашиб, авлодларида кўринган ўзига хос буюмларни келтириб беришган. Бу ерда ҳатто XVIII асрнинг лойтоғоралари, лойтовоқларини учратиш мумкин. Бундан ташқари, Салтанат ая ойилари, момоларининг либосларидан фойдаланади. Концертларда уларни киядилар. Шунингдек, ўзи ҳам паранжи, чопонлар тикиб қўйган. Улар ҳам бу музейни безаб турибди.

— Шунча буюм бор экан, уларнинг қайсиси нимага ярашини, бир сўз билан айтганда ишлатишни биласизми ёки шунчаки ёдгорлик сифатида сақлайсизми, — деб сўрадик Салтанат аядан.

У мийиғида кулиб, биз ўтирган сўрининг олдига кувини олиб чиқди ва набирасига челакда сут олиб келишни буюрди. Бир зумда кувини пишириб, бизга бир пиёладан муздек айронни узатди, ажралиб чиққан сарёғни сидириб, бошқа идишга олди. Кейин келиб ёнимизга ўтирди.

— Ҳаммасини ишлатишни биламан. Менга онам ўргатганлар. Мен эса болаларимга, невараларимга ўргатяпман. Булар бизнинг оиламизнинг бойлиги. Уни кўз қорачиғидай асраймиз, шу билан бирга фойдаланамиз улардан, — деди у.

— Уйингизга бу кўргазмани томоша қилишга келишадими?

— Йўқ, қўни-қўшниларни ҳисобга олмаганда ҳеч ким келмайди. Яқинда республика халқ ижодиёти марказидан одамлар келиб мана шу уйнинг орқасига эшик очиб, музей қилмоқчи эканликларини айтишганди. Биз ҳам рози бўлгандик. Ҳозирча жим улар. Агар томошага келишса марҳамат, бизнинг эшигимиз доим очиқ уларга. Бу буюмлар одамларга нимадир берса биз фақат хурсанд бўламиз. Аммо уларни музейларга бера олмаймиз. Чунки бу бизнинг оилавий меросимиз. Менинг бўйнимда уларни кейинги авлодга етказиш вазифаси турибди.

Дарвоқе, Салтанат ая бахтли аёл. Чунки оилавий шажаралар бузилиб, кўпчилик отаси-ю бобосидан олдинги авлоди ҳақида ҳеч нарса билмайдиган ҳозирги пайтда у авлод-аждодларини билибгина қолмай, уларнинг руҳини шод этиб, анъаналарини ўрганиб, авлодлари билан бирга яшайди. Зеро, бу бахт ҳаммага ҳам насиб этавермайди.

Назира СОДИҚОВА.

СУРАТДА: Салтанат ая уй-музейида.

Засим Соколов сурати.

** Халқ табобати*

ТУЗ— ДОРИ

ТУЗНИНГ дорилиги тўғрисида Абу Али ибн Синонинг «Ал қонуни фи ал тибб» китобида ажойиб фикрлар бор.

Масалан, «баъзи тузларда аччиқлик ва буриштириш хоссаси бор...

...Тузнинг баъзиси уваланадиган, баъзиси қазиб олинадиган, баъзиси эса кристалли оқ туздир. Яна қора нефтли туз ҳам бўлади... Иккинчи даражада иссиқ ва қуруқ. Туз сасишга тўсқинлик қилади. Талоқнинг қалинлашувига фойда қилади... Уваланадиган туз тез тозаловчидир.

Агар уни совуқлик овқатларга аралаштирилса, унинг табиати ўзгаради. Оқ туз елларни ҳайдайди...

Тузнинг ҳамма тури ҳам қотган хилтларни эритади.

...Оқ туз зеҳнни ўткир қилади. Туз, айниқса, оқ туз бўшашган тиш милкларини мустаҳкамлайди.

...Туз қора ўтни ҳайдаб чиқаради. Шу сабабли тузни ҳуқна (клизма) қилувчи дориларга киритилади...

Тузнинг ўзи дизентерия учун энг яхши тузатувчи воситадир. Халқ табобатида тиш милклари шамоллаб оғриганда тузли қайнатма билан чайқалса, таққа тўхтатадиган дори тайёрланади: катта қошиқда туз, кичик қошиқда қора чой, ярим литр сув обдан қайнатилиб, оғизга олиб бир оз турилади, яна хўпланади, токи лўқиллламагунча. Лўқиллаш милклардаги капилляр қон томирларининг кенгайишини билдиради, қон юришиб шамоллаш барҳам топади. Тузли қайнатмадан оёқларга ванна қилинади, бунинг учун икки пақир сувга ярим килограмм туз солиб, қайнатилади, тоби бироз чиққач 200 грамм хордал (горчица) солиб аралаштирилади-да, иккала оёқни солиб 30 минут ўтирилса, бодни қайтаради.

Б. МАЖИДОВ.

БИРОВНИНГ ҲАҚИ

УРУШДАН ногирон бўлиб қайтган Ҳоживой ака нафақа олишига қарамай, уйида тинч ўтиролмайди. У тоққайчини маҳсисининг қўнжига тиқиб, кимнинг хонадонида ток бўлса, хомток қилиб беради. Яқинда оқшом тушганда бекатга келган эди, ўриндиқда ётган бир тугунчага кўзи тушиб қолди. Ичини очиб қараса, анчагина пул. Яқин атрофда ҳеч ким кўринмайди. Ҳоживой ака тугунни олиб уйига келди.

— Ҳа нима гап, тинчликми, дадаси, — деди умр йўлдоши унинг қўлидаги рўмолчани кўриб ва нима гаплигини билгач: —жуда яхши бўлибди. Эгаси топилгунча битта сигир сотиб оламиз,— деб қўшиб қўйди.

— Бировнинг омонати бу, тега кўрма, — деди Ҳоживой ака рўмолчани токчага қўяр экан.

Эртасига эрталаб Ҳоживой ака яна тирикчилик учун отланаётиб токчани қараса, тугунча қўйган жойида йўқ. Унинг жаҳли чиқиб, умр йўлдошини йўқлади. Эрининг важоҳатини кўрган Роҳат ая ичкаридан пулларни олиб чиқиб берди. Ҳоживой ака куни билан ўзига таниш бўлган хонадонларда токларга ишлов бергач, кеч тушганда яна уйига қайтиб келди. Унинг қўлидаги рўмолчага нон ва ширинликлар ўралган эди.

— Мана, онаси ўн минг сўм пулни олиб қўй, — деди у умр йўлдошига. — Бу она сутидек ҳалол. Бир бечора бозорга тушиб, иккита от сотган экан, бекатдаги ўриндиқда уйқу элитиб, автобусга чиқиб кетаверибди. Бугун борсам нима қилишини билмай ўриндиқда мунғайиб ўтирибди. Пулларини таниди. Мамнун бўлганидан суюнчи ҳам берди.

Бу воқеа менга таниш бўлган хонадонда содир бўлган эди. Ҳоживой акага ўхшаш ҳақгўй, бировнинг ҳақига хиёнат қилмайдиган одамлар оз бўлсада, ҳамма ерда топилади. Афсуски, нопок йўллар билан даромад топувчи, ҳатто ўзгаларнинг ҳақидан ҳазар қилмайдиган, молу дунёга ружу қўйган кимсалар ҳозирги иқтисодий оғир шароитда учраб турибди.

Кези келганда шуни таъкидлаш зарурки, илгари шароит қанчалик оғир бўлмасин одамлар бир-бирига меҳр-оқибатли, садоқатли бўлганлар. Жамиятимизга ёт бўлган иллатларга қарши тиш-тирноқлари билан курашишган. Шу боис ҳам ота-боболаримиз даврида қарор топган маънавий қадриятлар ҳалиҳануз ардоқлаб келиняпти.

Қадимги китобларда бировнинг ҳақи ёмон бўлиши, у ҳеч қачон кишига татимаслиги ҳақида кўп мулоҳазалар баён қилинган. Аждодларимиз меросига содиқ қолиш учун нима қилиш керак, деган саволнинг туғилиши табиий. Бизнинг назаримизда аввало ёшларни тўғри сўз, меҳнатсевар, ҳақиқатпарвар, бировнинг ҳақидан ҳазар қиладиган қилиб, уларда инсоний фазилатларни мужассам этиб тарбиялаш талаб этилади. Ана шундагина диёримиз, миллийлигимизга ёт бўлган иллатлар йўқотилади.

Убайдулла ВОЗОРОВ.

ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ

⊙ Ер юзида энг кўп сонли қуш товуқлар ҳисобланади. Олимлар ер юзидаги товуқлар сони уч миллиарддан кам эмас, деб тахмин қилишмоқда. Кўплиги жиҳатдан чумчуқлар учинчи ўринда туради.

⊙ Табиатдаги энг ингичка ип — ўргимчак ини (тўри)нинг толаси. Улар одамнинг соч толасидан минг баравар ингичкадир. Ўргимчак инининг ер шарини экватор бўйлаб ўрашга етадиган узунликдаги толасининг вазни 300 граммдан сал зиёдроқ бўлади.

⊙ Энг гапдон тўти Африкада яшовчи Жако ҳисобланади. Бу жонивор юздан ортиқ сўз ва ибораларни эслаб қола олади, кўп сўзларнинг маъносини тушуниб айтаётгандек бўлади. Жако баъзи сўзларни ўн йиллаб, ҳатто бундан кўп вақт унутмайди.

⊙ Энг узун заҳарли илон — «королевская кобра» лақаби билан юритиладиган капча илон ёки гамадриада. Уларнинг узунлиги тўрт метрдан олти метргача. Илон чаққан одам 15 минутдаёқ, фил эса 3-4 соатдан кейин ўлади.

⊙ Геркулес ва титан — дунёдаги қўнғизларнинг энг каттаси, энг йириги бўлиб, узунлиги 16—18 сантиметрга тенг.

⊙ Маймунларнинг энг кичик тури чичикодир. Унинг катталиги каламушча келади, кафтингизга бемалол жойлашади. Бу маймунларнинг макони Амазонка дарёси бўйидаги қалин тропик ўрмонлардир.

Собир БОЗОРБОЕВ.

** Уй бекалари, Сизлар учун*

ШИНГИЛ МАСЛАҲАТЛАР

ШОВУЛ, исмалоқ ва бошқа сабзавотларни буғда пишириш лозим. Шундай қилинганда дармондори ва тўйимли моддалар камроқ йўқолади.

* * *

САБЗАВОТ, хўл мева ва кўкатларни кесганда зангламайдиган пичоқдан фойдаланиш керак.

* * *

ОВҚАТНИ қовураётганда ёғ сачрамаслиги учун қизиётган ёғга бир чимдим туз ташланг.

* * *

СИРКА-ажойиб восита бўлиб, ундан ойналарни ювишда (1 литр сувга 2 ош қошиқ қўшилади), алюминийли кастрюлькаларни ялтиратишда (сиркали сувда қайнатилади), сабзавот тозалаганда қорайган қўл терисини оқартиришда (иссиқ сувга 1 ош қошиқ сирка солиб, 5 дақиқа қўлни ботириб турилади) фойдаланиш мумкин.

* * *

ПЕЧЕНЬЕ полиэтилен халталарда сақланса узоқ вақт юмшоқ туради.

* * *

УСТИГА шакар сепиладиган маҳсулотларни пиширганда, пиширишдан олдин устига сариёғ суртиш тавсия этилади.

* * *

АГАР пирог газ патнисига ёпишиб қолган бўлса, тоза пишиқ ипни олиб, эҳтиётлик билан пирог атрофига ўраб тортилади.

* * *

НЕЙЛОН ва тўр пардалар одатда вақт ўтиши билан сарғайиб қолади. Уларни ювишдан олдин «Персоль», «Лилия—2» (1 челак сувга 2 ош қошиқ қўшилади) порошоги ёрдамида оқартирилади. Сўнгра порошок ёки қирилган кир совун билан ювилади. Чайиб, сиқмасдан ёйилади. Нейлонни крахмаллаш, сиқиш, дазмоллаш тавсия этилмайди.

Насиба АБДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 16. VIII

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Болалигим — гулбаҳор». Болалар учун концерт.
18.40 «Само сари йўл». Телефильм.
18.55 «Назорат ойнаси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Сулола». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Олим Хўжаев номидаги Сирдарё мусиқали драма театри артистлари Раъно Юнусова ва Нажмиддин Уруновлар концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 «Ислоҳот ҳақида суҳбатлар».
21.45 «Санъат усталари». Халқ артисти Шукур Бурҳонов.
22.45 «Аждаҳо ови». Бадиий фильм.
00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Қурилиш: тажриба ва муаммолар».
20.30 «Саломатлик — туман бойлик».
21.10 «Ўзбекистон — қадрдон юртим» (рус тилида).
21.50 «Хонадон ва унинг соҳиби». Бадиий фильм.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан душанба, 16 август куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 15.20 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ОРБИТА IV»

15.20 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.50 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 20-кўрсатув.
16.05 «Янги номлар».
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Мусиқий жилолар».
17.40 «Гол».
18.10 «Аср сирлари». 3-кўрсатув.
18.40 «Беш қиз Парижда». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Спорт уик-энди».
20.40 Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Германиядан кўрсатилади.
«Янги студия» таништиради:
21.45 «Мен».
21.50 «Монтаж». «ДДТ» гуруҳининг концерти.
23.40 «ТВ-Х».
23.55 «Мегамикс». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Тонгги концерт.
8.15 Мутлақо махфий.
9.15 Хонаки экран. «Кўз илғамас йўлкаларда». Бадиий фильм.
10.25 Мульти-пульти.
10.35 Кечки салон саҳифаларида.
12.05 «Ҳали англанмаган коинот».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 Кундузги сеанс. «Транссибирь экспресси». Бадиий фильм.
14.30 «Телематн».
14.35 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси.
15.05 Янгиликлар.
15.20 Трансросэфир. «Акс этиш».
16.05 «Россиянинг олтин қазувчилари».

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Қиз йўқолди». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» туркумидан.
20.15 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.35 «Қутқариш хизмати 911».
22.30 «ХХ аср кадрда ва кадр ортида». Василий Шукшин.
23.35 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Венгриядан кўрсатилади.

Сешанба, 17. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Халқ ижодиёти».
7.50 «Инжиқ малика». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Шифобахш ўсимликлар атрофимизда». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Ҳаёт учун хавфли». Бадиий фильм.
10.30 Болалар учун. «Севинч».

* * *

17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.00 Футбол. «Пахтакор» — «Витесс» (Голландия). Халқаро ўртоқлик учрашуви. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (18.45) — «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.00 Эълонлар.
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Дирижёр ҳикоя қилади».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Андижон вилояти.
22.35 «Олтин маъбуда». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Ёз билан хайрлашув». Манзарали фильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Табиат ва биз». Кинопрограмма.
20.50 «Алоқалар ва шартномалар».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 8.20, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35—Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.25 «Қувноқ нотачалар».
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.30 «Инсон ва қонун».
10.00 «Сариқ дарё». Ўн серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 6-серия.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Петров ва Васечкинларнинг ажойиб ва ғаройиб таътиллари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.25 «Офицерлар шаҳарчаси». Телефильм премьераси («Дальтелефильм»).
12.55 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 Болалар телевидениеси уюшмаси «Байкалда бир кун. Улан-Удэ» кўрсатувини таништиради.
16.05 Индонезия рақслари. «Садупи» фольклор рақс ансамбли ижро этади.
16.35 «Даврлараро». Телефильм премьераси (Ростов-Дон).
15.45 «Яна бир бор дори-дармонлар ҳақида».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунё томонлари» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Мулкдор алифбоси».
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Рус балети юлдузлари». Кўп серияли телевизион мусиқий фильм премьераси. 8-фильм.
21.30 «Пепси стилидаги мусиқа. Жексонлар. Американча орзу». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
22.25 «Рус живописи. ХХ аср. Расмлардаги алифбо». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Мен сизга қўшиқ куйлаб бераман». О. Митяев қўшиқлари.
00.10 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Россиянинг олтин қазувчилари».

* * *

11.00 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 Кундузги сеанс. «Мени бахтли келажак сари чорла». Бадиий фильм.
14.40 Россияда бизнес.
15.10 Янгиликлар.
15.25 «Рост» студияси. «Мени ўзингга тенг бил».
15.55 Трансросэфир. «Бир куннинг кўзгуси» (Ставрополь шаҳри).
16.40 «Мусиқий имтиҳон» таништиради...».

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 206-серия.
20.05 Азъесмь. «Авлодлар портрети».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Асил ҳолича».
22.25 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
23.10 Буржлар туркумидан.

Чоршанба, 18. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Ёшлар куйлаганда».
7.50 «Кел, дўстлашайлик». Мультфильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.10 «Қўқонди Латиф ёдгорликлари». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
9.50 «Болалар меҳмонхонаси». Барот Исроил.
10.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви
18.10 «Ёшлик» студияси. «Қизлар даврaси».
18.55 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Заргар». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Мустақиллик мушоираси».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Хоразм вилояти.
22.35 Замонавий ўзбек халқ қўшиқларининг «Анор» телевизион кўрик-танлови.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Фан ҳақида суҳбатлар.
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Соғломлаштириш масканларида». Ўзбекистон телевидениеси, вилоят касаба уюшмаси кенгаши ҳамда «Тошкент ҳақиқати» газетаси билан ҳамкорликдаги рейди.
20.40 Дам олиш соатларида.
20.55 Ҳужжатли кино саҳифаларидан.
21.55 «Ибн Сино». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.50 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильмлар.
8.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.35 «Савдо кўприги».
10.05 «Сариқ дарё». Ўн серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 7-серия.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Петров ва Весечкинларнинг ажойиб ва ғаройиб таътиллари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.30 «Узоқ яшаймиз». Телефильм премьераси (Иркутск).
13.00 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 21-кўрсатув.
15.55 С. Рахманинов. Паганини мавзуларига ёзилган рапсодия. Россия Давлат симфоник оркестри ижро этади.
16.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Таниш нотанишлар» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра».
19.00 «Севги тарихи».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Германиядан кўрсатилади.
21.45 «93-йил авлоди». Москва халқаро мусиқий фестивали.
23.15 Янгиликлар.
23.55 «Катта сайр».
00.35 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Христианлар учун кўрсатув.
8.30 «Параллеллар».
8.45 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
10.25 «Асил ҳолича».
11.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 206-серия.
12.10 Ишдан бўш пайтингизда. «Иш устасидан қўрқади».
12.25 Мульти-пульти.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 «Телематн».
13.05 Кундузги сеанс. «Изқувар». Бадиий фильм.
14.35 «Мансаб алифбоси».
14.50 «Сигнал».
15.05 Янгиликлар.
15.20 Мульти-пульти.
15.35 «Фортуна». Александр Малинин куйлайди.
16.25 «Уй қуриш биз учун иш бўлибдими?».

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 207-серия.
20.05 «Нота бене» студияси.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Ксюша ҳузурида».
22.00 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
22.35 Криминал хабарлар экрани.

Пайшанба, 19. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Классик ашулалар.
7.50 «Ялангликдаги хазина». Мультфильм.
8.00 «Қувноқ болалар».
8.20 «Бухоро қоракўли». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
9.10 «Ёшлик» студияси. Тежамкорлик сирлари.
9.50 «Оққўнгил кишилар». Бадиий фильм.
11.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви
18.00 Футбол. Ўзбекистон терма жамоаси —«Витесс» (Голландия). Халқаро ўртоқлик учрашуви. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (18.45) «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.00 Эълонлар.
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Турғун Алиматов ижро этади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Жиноят жазосиз қолмайди».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
22.25 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Фарғона вилояти.
23.25 «Витесс» (Голландия) футбол жамоаси билан давра суҳбати.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.05 «Шарқ лирикаси». Деҳлавий.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Балахин жилолари». Телефильм.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Тошкент оқшомлари».
21.35 «Пульс». Хабарлар.
21.50 Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35—Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.40 «Олеся ва компания».
10.10 «Совуқ куз». И. Буниннинг шу номли ҳикояси асосида телеспектакль.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 Болалар учун фильм. «Сув қаердан оқади!».
12.05 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6 ва 7-сериялар.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.45 «Джем».
16.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Е. Светланов. «Байрам поэмаси».
17.45 «Ўзгариш».
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 Театр учрашувлари. Березиль.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Телеэкранда биринчи марта. «Қайтиб келмайдиган». Бадиий фильм («Троицкий мост» студияси, «Ленфильм» киноуюшмаси).
22.30 Рус мусиқаси саҳифалари.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «МТУ».
00.40 «Спрут-3». Етти серияли телевизион бадиий фильм. 6 ва 7-сериялар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Тонгги концерт.
8.15 «Нота бене» студияси.
9.10 «Рахманинов олами». Халқаро мусиқий фестиваль.
10.10 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
10.55 Буржлар туркумидан.
11.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 207-серия.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Қайтиш».
13.35 Трансросэфир. «Портретга чизгилар».
14.20 «Айни ҳозир дунёни қутқарайлик».
14.50 Янгиликлар.
15.05 «Рост» студияси. «Тонлабиринт».
15.35 «Маърифат самараси».
16.25 Ватандошлар. «Сўнгги километр».

*

17.00—19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 Телеэкранда премьера. Бадиий фильм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Сиёсат майдонида».

Жума, 20. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Қўшиқ ва яллалар.
7.50 «Лоф уришга ким уста!». Мультфильм.
8.00 Шифокор маслаҳати.
8.10 «Елкан шайдолари». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Операция «Ы» ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Бадиий фильм.
10.30 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви
18.10 Хива шаҳрининг 2500 йиллигига. «Ипак йўлидаги қадимий марказ».
18.45 «Фан уфқлари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Дутор ва танбур тароналари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 «Ўзбекистон ва жаҳон».
22.05 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Жиззах вилояти.
23.05 «Икки дил достони». Бадиий фильм.
00.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Мен келдим». Болалар учун телевизион бадиий фильм.
9.25 «Эркин йўл».
9.55 Халқ куйларидан концерт.
10.10 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 «Зое кетган вақт ҳақида эртак». Катта қўғирчоқ театри фильм-спектаклининг премьераси (Санкт-Петербург ва «Панорама» студияси).
12.55 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал. 11 ва 12-сериялар.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.35 «50х50».
15.45 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Технодром».
17.40 «Инсон ва қонун».
18.10 «Ўзгариш».
18.15 «Америка М. Таратута билан».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. «Суини». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
21.40 Н. Римский-Корсаков. Гомердан прелюдия-кантата.
«ВИД» таништиради:
21.55 «Дераза ортида «Август-2».
22.45 «Авто-шоу».
23.40 «Обоз» майдончаси. В. Цой хотирасига бағишланган концерт. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

*

00.40 Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Германиядан кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Параллеллар».
8.15 «Сиёсат майдонида».
9.10 «Мульти-пульти».
9.20 «Рек-тайм».
9.50 Кундузги сеанс. «Ота меҳрини кўрмаганлар». Бадиий фильм.
11.20 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
12.15 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.40 Россия телевидениесининг сара асарлари: «Россиянинг телевизион театри». А. Костинский. «Қафас».
14.10 Мульти-пульти.
14.15 «Телематн».
14.20 Жума кунлари Дисней. «30 га қарши 14». Бадиий фильм. 1-серия.
15.10 «Рус визаси».
15.40 Янгиликлар.
15.55 «Рост» студияси. «Артзона».
16.25 Трансросэфир. «Половецк ойи».

*

17.00—19.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 Мульти-пульти.
19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 208-серия.
20.10 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.

*

21.00 Туркия телевидениеси.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Ўз-ўзига режиссёр».
22.05 Кечки салон.
23.40 Джаз куйларидан концерт.
00.10 Бокс бўйича профессионаллар ўртасида жаҳон чемпионати.

Шанба, 21. VIII

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Қувноқ тароналар.
7.50 «Кичкина деманг бизни». Мультфильм.
8.00 Шифокор маслаҳати.
8.10 Дунё воқеалари.
8.20 «Чор Бакир». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Қизил қор ёққанда». Бадиий фильм.
10.25 «Зиёкор қисмати».
11.05 «Иқтисодий ислоҳот—давр талаби».
11.35 «Яшил чироқ».
12.35 «Замин саховати».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Умид учқунлари».
18.45 «Ёшлик» студияси. «Ғазалхон ёшлигим».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мустақиллик одимлари».
19.55 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Султонпошша Ўдаева куйлайди.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик одимлари».
21.35 «Истиқлол сурури». Ўрта Чирчиқ тумани меҳнаткашлари ҳузурида.
22.35 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Бухоро вилояти.
23.35 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 Мультфильм.
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спорт-имконият».
8.00 «Марафон-15» таништиради.
8.25 «Ўз-ўзингга мадад бер».
8.55 «Шанба кунги дастхат».
9.25 «Чашмалар». Давлат «Русь» вокал-хореографик ансамбли (Владимир шаҳри).
9.55 «Эпкин ёзишмалар ёки Соня билан Америка бўйлаб саёҳат».
10.20 Тушинода халқаро авиация-спорт байрами.
11.20 «Мусиқий дўкон».
11.50 «Авиакосмик салон».
12.05 «Око» студияси «Данилич» телефильми премьерасини таништиради («Экран»).
12.45 «Ҳокимият сиймоси».
13.00 «Кинокамерани ҳисобга олмаганда кемада икки киши». В. Усков ҳамда В. Краснопольский юбилейига таклиф.
14.00 Янгиликлар.
14.20 «Меценат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
15.10 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси. Якунловчи серия.
15.35 Халқаро муносабатлар иқтисодиёт кўзгусида. «Пул ва сиёсат».
16.05 «Саҳнанинг нариги томонида». Б. Плотников портрети.
17.05 «Ўзгариш». «Шуларга ўхшаш...». Телевизион бадиий-публицистик фильм премьераси. 1-фильм.
17.50 «Бахтли тасодиф».
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ти Жей Хукер». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-фильм (АҚШ).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Зангори ва кулранг». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси 8-серия.
21.10 «Резонанс» студияси таништиради. «Канкан».
21.30 «Бир боқишда муҳаббат».
22.10 А. Вознесенский. «Россия, уйғон ёки чинакамига қўмсаш». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
01.05 Сўнгги киносеанс. «Декалог III». Телевизион бадиий фильм.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.55 «Чашмалар».
8.25 «Элчи буйруғи».
8.55 «Рост» студияси. «Биринчи тайм», «Бизнинг «Аралаш».
9.25 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
10.10 «Мусиқий инъомлар». М. Ростропович, П. Доминго, О. Бородина.
10.45 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
11.35 «Олти сотих».
11.55 Биз севган комедиялар. «Ишбилармон кишилар». Бадиий фильм.
13.15 «Кузирхоним».

*

13.45—17.20
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.45 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
13.55 «Чинсэн» (корейс тилида).
14.40 «Чет эл киноси юлдузлари».
15.20 «Замандас» (қозоқ тилида).
16.00 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида».
16.40 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўллари».
17.00 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 Видеошеърият. Ф. Тютчев.
17.35 Мульти-пульти.

*

18.00—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 «Трио». Бадиий фильм (Чехия).

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Август инқилоби». Ҳужжатли фильм премьераси.
22.15 Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Штутгартдан кўрсатилади.
23.15 Катталар учун мультфильм.
23.25 Мусиқий коллекция. Н. Гутман ва Э. Вирсаладзе дуэти.
24.00 «Каунтдаун». Оммабоп куйлар янгиликлари.

Якшанба, 22. VIII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум!».

*

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.30 Болалар учун. «Тонгги салом».
9.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 29—30-сериялар.
10.30 «Цирк! Цирк! Цирк!».
11.15 «Анъана ва замон».
11.45 «Ёшлик» студияси. «Ўзингни эр билсанг».
12.45 «Шеърият дафтаридан». Аъзам Ўктам.
12.55 «Саноатимиз одимлари». «Қувасой» кварц ишлаб чиқариш заводи фаолиятидан.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Дадамнинг ўрнида бўлганимда...». Мультфильм.
18.25 «Ёшлик» студияси. «Нурга тўлсин хонадон».
18.55 Тижорат канали: «Тикланиш».
19.15 «Ойнаи жаҳонда».
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 «Мустақиллик одимлари».
20.05 «Оддий кун». Телефильм.
20.15 «Якшанба оқшомида». Мусиқий кўрсатув.
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Булоқлар кўз очганда». Наманган вилояти.
22.40 «Муҳаббат можароси». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

7.00—12.00

* * *

17.00—23.30
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.40, 18.00, 21.45, 23.15 —Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Авто-шоу».
7.50 «Технодром».
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Спортлото» тиражи.
9.45 Эстрада юлдузлари —болаларга.
10.45 «Ҳарбий ревю».
11.20 «Пи белгиси билан».
12.10 «Янги авлод танлайди».
«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:
13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сув ости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.15 Казак ансамблларининг концерти.
14.35 «Саёҳатчилар клуби».
15.25 «Ҳунарли хор бўлмайди».
15.30 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Германиядан кўрсатилади.
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 «Ўзгариш».
18.15 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.55 «Беш қиз Парижда». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
19.55 «Монте-Карлода Бутунжаҳон мусиқа соврини».
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.50 «Монте-Карлода Бутунжаҳон мусиқа соврини» кўрсатувининг давоми.
23.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ҳужжатли фильм.
7.55 «Хайрли тонг!».
8.25 «Рост» студияси. «Спортмульт программа».
8.55 Мотопойга бўйича жаҳон чемпионати. Буюк Британия гран-приси.
9.55 «Ати-бати...».
10.25 Кипрас Мажейка. «Бродвей оҳанглари».
10.55 Кундузги сеанс. «Табибнинг шогирди». Бадиий фильм.
12.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».

12.25—15.55
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

12.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
12.40 «Рангинкамон» (тожик тилида).
13.25 «Ҳамкорлик истиқболлари».
14.05 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
14.50 «Умид» (уйғур тилида).
15.40 «Бу турфа олам».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.55 «Оламга машҳур цирклар».

17.00—18.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.20 Телеэкранда премьера. «Шамол ҳам қайтади». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
20.30 «Мусиқа йирик планда».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Владимир Познернинг Америкаси».
21.45 Футбол бўйича Италия суперкубоги. «Милан» — «Торино».

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30
■ Босмага берилди 11.40.
Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6